

Ivan Kukula

ITALIJA U BORBI PROTIV EPIDEMIJE DROGE

Haranje droge u Italiji

Stara je poslovice da jedno zlo nikada ne dolazi samo nego zajedno s nekim drugim izrazitim zlom. Živimo u doba kad je opasnost od atomskog rata dosegla vrhunac. Nismo sigurni da jednoga dana i ta elementarna sila neće razoriti veliki dio čovječanstva s dragocjenim plodovima ljudskih sposobnosti i nadljudskih napora u tisućljetnome radu. No u isto vrijeme, dok stojimo pred tom stvarnom opasnošću, prijete nam i razorno djelovanje droge koje se već osjeća u mnogim dijelovima svijeta. Premalo pažnje posvećujemo opasnostima koje nam prijete s te strane. Poznati talijanski svećenik don Mario Picchi, koji je već mnogo učinio u borbi protiv droge, šutnju onih koji bi u javnosti morali govoriti o toj opasnosti smatra pravom tragedijom: »silenzio spaventoso«.

Unatoč budnoj i planskoj borbi, epidemija droge u Italiji ne jenjava, nego se sve više širi i upropaštava sve veći broj ljudi, ne samo tako da ih čini nesposobnima za bilo kakav ozbiljni i odgovorni rad, nego i ugrožava čak i njihove živote. No ono što najviše zabrinjava jest činjenica da se droga sve više širi među mladima, koji će sutra biti budućnost i jezgra naroda i države.

O dramatičnom i katastrofalnom djelovanju droge u Italiji najbolje govore službeni podaci o zaplijenjenim količinama droge i o njezinoj velikoj novčanoj vrijednosti. Količine su goleme i njihova se vrijednost procjenjuje na gotovo neshvatljive svote. Podaci su vjerno preneseni iz vatikanskoga poluslužbenog dnevnika *L'Osservatore Romano*, koji, zacijelo, raspolaže pouzdanim informacijama. Navest ćemo činjenice — *facta loquntur*.

Nema dana a da se u talijanskim novinama ne piše o drogi, o ilegalnom raspačavanju ili o teškim posljedicama, pa i o smrtnim slučajevima, osobito među mladima.¹

U prvom polugodištu 1984. poduzeta je 41.301 operacija protiv trgovanja drogom. Državnim je vlastima prijavljeno 8.108 osoba koje su zatečene u tom kriminalnom djelu.²

Od 1. siječnja do 21. lipnja 1984. državne su vlasti zaplijenile 2.428.944 kg razičitih droga: od toga 346.314 kg heroína, 42.178 kg kokaina te 2.036.446 kg razičitih drugih droga.³

Državni su organi u jednom danu na aerodromu Fiumicino zaplijenile 33 kg heroína vrijednog oko 35 milijardi lira. Droga je bila sakrivena u termos-bocama koje je nosila turistička grupa iz Azije.⁴ Prema obavijesti u *L'Osservatore Romano* od 29. lipnja 1984., str. 4., državni su organi zaplijenili raznih droga u vrijednosti od tri milijarde lira.

Zapanjujuće podatke o svotama potrošenim za drogu u god. 1982., računajući potrošnju u cijelome svijetu — ukoliko su svi podaci bili dostupni — čitali smo u *L'Osservatore Romano* od 13. svibnja 1984. na 5. str. Prema toj obavijesti u god. 1982. na svjetskom je tržištu za drogu potrošeno oko 450 tisuća milijardi lira. Od toga samo na Italiju otpada oko 12 tisuća milijardi lira. To nam se čini neshvatljivim, ali uzmemo li u obzir već spomenuti podatak da su talijanske vlasti samo u jednome danu zaplijenile droge u vrijednosti od 35 milijardi lira, onda nam se ta svota čini stvarnijom.

Iz godine u godinu u Italiji sve je više žrtava droge. Od 1. siječnja do 21. lipnja 1984. registrirano je 219 smrtnih slučajeva, a to je za trećinu više negoli u istom razdoblju 1983. A koliko li je tek neregistriranih!⁵

Mnogi su narkomani ujedno i kriminalci, jednostavno zato što su krađom prisiljeni pribaviti novac za drogu koja je vrlo skupa. Na 45.000 zatvorenika, 12.000 došlo je u zatvor zbog krađe.⁶

Prema tvrdnji ministra Craxija, Italija je na prvome mjestu u svijetu po potrošnji droge. Službeni podaci govore da je u Italiji među tisuću stanovnika najmanje troje narkomana.⁷

Ako su tolike količine zaplijenjene, znači da je još mnogo više droge i dalje u prometu jer preprodavači, unatoč velikim gubicima, još uvijek dobro zarađuju. Državne i crkvene ustanove te najistaknutije ličnosti u državnom i crkvenom životu uviđaju opasnost koja prijete od droge naglašavajući potrebu zajedničkog rada, premda je to još uvijek nedostatno.

¹ *L'Osservatore Romano*, 22. V. 1984., str. 7.

² *L'Osservatore Romano*, 13. VII. 1984.

³ *L'Osservatore Romano*, 26. VII. 1984., str. 8.

⁴ *L'Osservatore Romano*, 16. VI. 1984., str. 9.

⁵ *L'Osservatore Romano*, 26. VII. 1984., str. 8.

⁶ *L'Osservatore Romano*, 6. V. 1984., str. 8.

⁷ *L'Osservatore Romano*, 21—22. V. 1984., str. 7.

Sve se više i sve češće dižu glasovi o haranju droge u Italiji. Tijekom god. 1984. održano je nekoliko značajnih kongresa posvećenih studiju toga fenomena. Kod talijanske vlade postoji »Osservatorio permanente del fenomeno delle tossicodipendenze«. Prema izvještaju koji čitamo,⁸ spomenuti »Osservatorio . . . funziona perfettamente«, jer budno prati sve što je u vezi s drogom i pruža iscrpne i korisne informacije državnim i kulturnim ustanovama.

Nakon Italije, Amerika (SAD) najplodnosnije je tlo za drogu. Velike količine droge dolaze u Ameriku upravo preko Italije. Stoga je i razumljivo što te dvije države surađuju u suzbijanju droge. Postoji »Comitato italo-americano per la lotta contro la droga«. Izvještaj o posjetu ministra unutrašnjih poslova Scalfara američkom ministru Williamu Smithu upravo je u vezi s razgovorom o zajedničkim pothvatima u području droge.⁹ Na tom je sastanku odlučeno da se organiziraju radne grupe koje će imati specijalne zadatke u kontroliranju fenomena droge, napose što se tiče raspačavanja i raznog djelovanja.

Vrlo je značajan međunarodni kongres u Milanu od 21. do 24. lipnja 1984. Organizirao ga je »Centro internazionale studi Famiglia«. Na kongresu je sudjelovalo oko 400 stručnjaka: psihologa, psihijataru, liječnika terapeuta iz 28 zemalja iz raznih krajeva svijeta.¹⁰ Na kongresu je istaknuto, da je obitelj prvo središte i žarište u borbi protiv droge. Želimo li da obitelj uistinu bude glavni činilac u suzbijanju droge, treba da bude i osposobljena i spremna za taj vrlo važan zadatak. Rad na kongresu odvijao se u obliku priprave na međunarodnu godinu mladih, koja se, prema odluci Ujedinjenih naroda, slavi ove godine. Kongresu su sudjelovali i milanski nadbiskup kardinal Carlo Maria Martini i nadbiskup Helder Camara iz Brazilije. Kardinal Martini naglasio je da je droga prava kuga našega vremena pred kojom se često osjećamo nemoćnima.

U Veneciji je održan kongres posvećen studiju i suzbijanju droge, kojemu su sudjelovali liječnici, psiholozi, pedagozi, docenti, a bio je prisutan i talijanski prvi ministar Craxi, koji je naglasio da droga danas spada među najteže probleme države, te da nije dovoljno ovisnike o drogi liječiti samo medicinski nego treba rješavati socijalne i moralne uzroke njezina širenja.¹¹

U Napulju je od 11. do 12. svibnja 1984. održan sastanak stručnjaka koji su razmatrali o temi: »Interventi della magistratura in tema di tossicodipendenza«. Organizator sastanka bio je prof. Scinadone, docent toksikologije. Na pitanje, s kojim je motivima organizirao sastanak, odgovorio je: »Želimo dati znanstvenu podlogu za obnovu zakona protiv droge, jer dosadašnji zakoni nisu dostatni.«¹²

Značajan je i susret protiv droge (»Convegno contro la droga«) u Vico-Equense.¹³ Na tom su susretu izneseni dramatični podaci o širenju i djelovanju

⁸ *L'Osservatore Romano*, 13. VII. 1984., str. 7.

⁹ *L'Osservatore Romano*, 6. VI. 1984., str. 8.

¹⁰ Opširan izvještaj u *Famiglia Cristiana*, br. 28. od 8. srpnja 1984., str. 14 i slj.

¹¹ *L'Osservatore Romano*, 9—10. VII. 1984., str. 8.

¹² *L'Osservatore Romano*, 11. V. 1984., str. 8.

¹³ *L'Osservatore Romano*, 14.—15. V. 1984., str. 8.

droge, te energično naglašena potreba da u toj borbi sudjeluju svi kompetentni činioci.

Mnogo se u borbi protiv droge zauzima talijanski prvi ministar Craxi koje- ga smo već spomenuli. Aktivno sudjeluje na kongresima posvećenim studiju dro- ge te zahtijeva da se cjelokupna nacija osvijesti i angažira u toj borbi, to više što je najviše narkomana među mladima. Tvrdi da je droga teška kušnja koja Italiji prijete nacionalnom katastrofom.¹⁴

U borbi protiv širenja droge mnogo se zauzima i ministar unutarnjih poslo- va Scalfaro. Talijanska je javnost veliku pažnju posvetila njegovu govoru u rim- skom Senatu, kada je odlučno tražio sudjelovanje u suzbijanju droge svih onih činilaca koji bi bar donekle mogli pridonijeti rješavanju toga problema. Ministar je u Senatu napose naglasio da razni sastanci, okrugli stolovi i znanstvena preda- vanja neće donijeti željene plodove ako se ne saniraju temeljni uzroci ove bolne pojave: u pitanju su moralne vrednote i socijalna pravda. Dosadašnje mnogo- struko nastojanje nije postiglo željene uspjehe, jer se nije išlo do korijena zla i zato što u tome nisu sudjelovali svi oni koji bi morali.¹⁵

Crkva u Italiji u borbi protiv širenja i uživanja droge

Računa se da u Italiji ima oko 110 terapijskih ustanova koje pomažu ovisnicima da se što prije oporave. Te su ustanove uglavnom povjerene crkve- nim zajednicama — redovnicima, redovnicama, pojedinim svećenicima.¹⁶

Svećenik don Mario Picchi, osnivač pokreta »Solidarietà«, sa svojim surad- nicima vrlo mnogo radi na suzbijanju širenja droge i pomaganju ovisnicima da se što prije oporave. Oko 500 mladih ovisnika liječi se i oporavlja u domovima koje je u tu svrhu osnovao, uz suradnju desetak radnih grupa. Rad toga pokreta vrlo je razgranat i proteže se ne samo na medicinsko i sanitarno područje, nego i na kulturno i socijalno. Povremeno izdaje časopis *Il Delfino*, a tiska i brošure za formaciju suradnika. Veliku potporu pruža mu kardinal Poletti, vikar za grad Rim. Sv. Otac Ivan Pavao II. ustupio mu je kuću koju je kardinal Jorio ostavio Svetoj Stolici, a nalazi se pokraj Castel Gandolfa. Don Picchi tuži se na sporost u informiranju javnosti, na nedostatnu pokretnost državnih ustanova i na nepripravnost odgajatelja. Zastupa mišljenje da droga nije u prvom redu sanitarni ni krivični problem i predmet, nego odgojni.¹⁷

Don Tomaso Stenco osnovao je »Centro informazioni e assistenza ai tossico- dipendenti«. Preventivnim sredstvima nastoji pomoći mladima da izbjegnju opa- snosti od zaraze drogom. Ima dvadesetak centara u kojima se odgaja oko 500 mladih, a bar 300 čeka mjesto.¹⁸

Ne možemo mimoći ni don Pierina Gelminija, koji je osnovao »Incontro«, ustanovu koja organizira domove za rehabilitaciju ovisnika. »Incontro« je počeo

¹⁴ *L'Osservatore Romano*, 22. V. 1984., str. 7.

¹⁵ Na istom mj.

¹⁶ *L'Osservatore della Domenica*, 15. IV. 1984., str. 1.

¹⁷ *L'Osservatore Romano*, 20. IV. 1984., str. 8; također *L'Osservatore della Do- menica*, Suppl., 29. VI. 1984., str. 1.

¹⁸ *L'Osservatore della Domenica*, Suppl., 29. IV. 1984., str. 1.

rad god. 1963. Don Pierino jednoga je dana prolazio trgom Navona u Rimu, kad mu neki mladić pruži ruku i zamoli ga: »Padre, pomozite!« Bio je drogiran. To je don Pierina potaknulo da osnuje »Incontro« koji danas ima oko 25 domova.

Posebno značenje u borbi protiv droge zauzima dokument talijanske Biskupske konferencije, koji je upravljen ne samo vjernicima, nego cijeloj naciji. U tom dokumentu biskupi govore o teškim brigama koje se protežu na tri područja: mir u svijetu, glad koja u mnogim dijelovima svijeta uništava živote i droga.¹⁹

»Droga je — govore biskupi — treći problem koji tereti našu odgovornost. Radi se o dramatičnom fenomenu, danas vrlo raširenom, osobito među mladima, koji nemilosrdno razara i ubija. Ovaj problem ne možemo izuzeti od ostalih velikih socijalnih problema. Droga je patološka manifestacija bolesnog društva i nesređenosti mladih. Cjelokupno društvo treba da — prema svojim strukturama — pronađe odgovor na ovo zlo s kojim se danas susrećemo. Napose treba ispitati izvore zla, blokirati širenje, srušiti bezbožne interese onih koji propašću drugih nastoje doći do materijalnog bogatstva. Treba da se, dalje, poslužimo i terapeutskim, medicinskim i pedagoškim sredstvima, te da tako sve ozbiljnije zahvatimo ovaj problem i pridonesemo njegovu uklanjanju.«

Naše refleksije

Dok iznosimo ove pozitivne i negativne činjenice, pitamo se, na kojem je stupnju fenomen droge u nas te da li se i kod nas sve poduzima da bi se sprečavanje droge kontroliralo, a uživanje pobijalo. Znamo da je i u nas — kod naše mladeži — droga vrlo raširena, ali moramo priznati da naša javnost nije dovoljno informirana ni o količini droge koja se troši, ni o štetama koje ona nanosi. Imamo premalo uvida u pravo stanje stvari.

Naši bi časopisi morali imati bar jednoga stručnjaka koji prati zbivanja u vezi s drogom u nas i koji bi prikladnim člancima ne samo informirao našu javnost, nego i odgajao za uspješno suzbijanje droge.

Ne bi li se i u nas moglo nešto učiniti za rehabilitaciju ovisnih. Na posebne domove ne možemo misliti, ali bismo morali misliti kako da obiteljima s ovisnim mladima pružimo što veću moralnu, pa i materijalnu pomoć.

Don Mario Picchi često ističe da je ljubav prema mladeži naj snažniji motiv u radu protiv epidemije i tragedije droge. Bude li te ljubavi u nama, naći će se i mogućnosti i sredstva da se na tom području učine znatne stvari. Caritas Christi urget nos!

¹⁹ *L'Osservatore Romano*, edizione settimanale, br. 20., 17. V. 1984., str. 11.